

Regeringens proposition

2017/18:164



En kommunal kulturskola för framtiden - en strategi för de statliga insatserna

Prop.
2017/18:164

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Linköping den 15 mars 2018

Stefan Löfven

Alice Bah Kuhnke
(Kulturdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Den kommunala kulturskolan är sedan lång tid tillbaka en integrerad del av svenskt kulturliv och utbildningsväsende. Dess betydelse för barn och unga, liksom för samhället som helhet gör att regeringen anser att kulturskolan är av nationellt intresse, trots att den är en kommunal angelägenhet. Det är dock först under denna mandatperiod som kulturskolan blivit föremål för statliga insatser.

I propositionen föreslås att det övergripande målet för de statliga insatserna till stöd för den kommunala kulturskolan ska vara att främja kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttryckssätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar. För att nå det övergripande målet bör statens insatser för den kommunala kulturskolan bidra till

- att tillgänglighet och jämlikhet främjas
- ett brett och angeläget utbud av kulturella och konstnärliga uttryck
- hög kvalitet i såväl den breda som i den fördjupade undervisningen
- god kompetensförsörjning.

Regeringens utgångspunkt är att kulturskolan bör vara en kommunal angelägenhet. Syftet med de statliga insatserna bör vara att stödja den kommunala kulturskolan när det gäller utveckling och förnyelse. För att nå det nationella målet bedömer dock regeringen att det behövs en struktur för statens insatser till stöd för den kommunala kulturskolan. En sådan struktur består av stöd till nationell samordning, bidrag för utveckling och stöd till förbättrad kompetensförsörjning.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Ärendet och dess beredning	4
3	Den kommunala kulturskolans utveckling.....	4
3.1	Den kommunala kulturskolans framväxt.....	4
3.2	Den kommunala kulturskolan i dag.....	5
3.3	Den kommunala kulturskolans betydelse och framtida utmaningar	9
4	Nationellt mål för statliga insatser till stöd för den kommunala kulturskolan.....	10
5	En sammanhållen struktur för statens insatser för den kommunala kulturskolan.....	19
5.1	Stöd till nationell samordning	21
5.1.1	Inrättande av ett nationellt kulturskolecentrum i Statens kulturråd.....	21
5.2	Bidrag för utveckling.....	23
5.3	Stöd till förbättrad kompetensförsörjning.....	26
6	Konsekvensanalys.....	27
Bilaga 1	Sammanfattning av betänkandet En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69).....	30
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna (SOU 2016:69).....	36
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 15 mars 2018.....	39

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2017/18:164

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om nationellt mål för statliga insatser till stöd för den kommunala kulturskolan (avsnitt 4).

2 Ärendet och dess beredning

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1, utg.omr. 17) att en nationell strategi för den kommunala musik- och kulturskolan skulle tas fram. I april 2015 beslutade regeringen att tillsätta en statlig utredning med uppdrag att ta fram en nationell strategi för den kommunala musik- och kulturskolan (dir. 2015:46). Utredningen antog namnet Kulturskoleutredningen (Ku2015:02).

Utredningen lämnade sitt slutbetänkande En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69) i oktober 2016. En sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 1*.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Kulturdepartementet (Ku2016/02380/KO).

3 Den kommunala kulturskolans utveckling

3.1 Den kommunala kulturskolans framväxt

Den kommunala kulturskolan är sedan lång tid tillbaka en integrerad del av svenskt kulturliv och utbildningsväsende. Verksamheten startade som kommunal musikskola och växte successivt fram under 1940-talet som en del av det svenska välfärdsbygget. Två ambitioner låg bakom den kommunala musikskolan, dels att samla och fostra barn och unga med musiken i centrum, dels att ge alla barn och unga, oavsett föräldrarnas ekonomiska förutsättningar, möjlighet till en meningsfull fritid. Ytterligare ett syfte var att utbilda musiker för kommunens musikliv, vilket inte kunde göras inom ramen för den ordinarie skolans musikundervisning.

Musikskolans framväxt kom att präglas av de lokala förutsättningarna på orten. De som anställdes i musikskolan hade sin bakgrund som bl.a. lärare, kyrkomusiker eller musiker i militär- eller symfoniorkestrar. Vissa musikskolor var avgiftsfria medan andra tog ut en avgift av eleverna.

Den kommunala musikskolan utvecklades snabbt och fick tidigt stor betydelse för musikundervisningen. Det var dock först 1976 som en ansats till nationell enhetlighet gjordes genom att dåvarande Svenska Kommunförbundet i en skrift slog fast vilka styrdokument den kommunala musikskolan borde förhålla sig till. Skriften var ett svar på en förfrågan om råd och stöd från de kommunala musikskolorna och kom att bli normerande för verksamheten i hela landet.

Under decennierna har verksamheten utvecklats från att vara en musikskola med samhällets behov av en återväxt av musiker för det lokala orkesterlivet eller folkrörelserna som främsta syfte till att anta ett allt tydligare barnperspektiv. Att ge barnen en meningsfull upplevelse av musicerande blev allt viktigare, och successivt började även andra konst-

och kulturuttryck tas in i verksamheten. Musikskolan blev i vissa Prop. 2017/18:164 kommuner alltmer en kulturskola.

Det finns ingen formell definition av vad en kommunal kulturskola är, även om ett försök gjordes i kulturutredningen från 1995 (SOU 1995:84). Benämningen kulturskola har i allt större utsträckning kommit att ersätta benämningen musikskola. En succesiv utveckling mot en kulturskola som erbjuder kurser i ett brett utbud av konstnärliga uttryck pågår i hela landet, även om det fortfarande ser olika ut i olika kommuner. Detta görs inte minst för att locka fler elever med olika bakgrund och skilda intressen till kulturskolan och göra den angelägen för fler.

3.2 Den kommunala kulturskolan i dag

Organisation

Kulturskolan är en kommunal angelägenhet och regleras som en del av de kommunala befogenheterna i kommunallagen. Kulturskolorna är organiserade antingen under barn- och utbildningsnämnden eller under kultur- och fritidsnämnden. I vissa fall ligger verksamheten direkt under kommunstyrelsen. Kulturskolorna drivs av kommunernas själva, i samarbete med andra kommuner eller läggs ut på andra aktörer så som studieförbund eller andra utbildningsarrangörer. Kommunerna har rätt att ta ut en avgift för verksamheten och besluta om hur den ska organiseras.

Den variation som präglade framväxten av den kommunala kulturskolan gäller även idag. Detta är en konsekvens av skilda lokala förutsättningar och att statliga insatser för kulturskolan saknats. Avsaknaden av nationella riktlinjer har resulterat i att bl.a. lokala kulturtraditioner, engagemang från enskilda samt geografiska och demografiska förhållanden har påverkat utformningen av kulturskolan, vilket har varit positivt eftersom det gett kulturskolorna förankring i och betydelse för lokalsamhället. Men det har samtidigt inneburit att kommunerna mött utmaningarna inom kulturskolan på olika sätt.

Frågan om nationella riktlinjer för den kommunala kulturskolan har tagits upp i olika utredningar på kultur- och utbildningsområdet ända sedan verksamheten startade. Förslag till statliga insatser har utretts men aldrig blivit verklighet. En förklaring kan vara att stödet i styrningen av verksamheten som det tidigare Svenska Kommunförbundet under vissa perioder har gett till kommunerna (se ovan) har minskat behovet av statliga insatser.

Finansiering

De kommunala kulturskolorna finansieras i huvudsak inom ramen för den kommunala budgeten som beslutas av kommunfullmäktige. Kommunerna har också möjlighet att ta ut avgifter för de tjänster de tillhandahåller förutsatt att avgiften inte överstiger kostnaden för att tillhandahålla tjänsten. Intäkterna för kulturskolan kommer från terminsavgifter och instrumenthyror samt från uppdrag som kulturskolans personal utför i kommunens förskolor och skolor. Genomsnittsavgiften i de kommuner som tar ut en avgift uppgick 2016 till ca 650 kronor per termin. 16 kommuner tar inte ut någon avgift alls, något som blivit vanligare under

Prop. 2017/18:164 de senaste åren. Överlag finns de högsta avgifterna i kranskommunerna till storstäderna medan kommunerna i glesbygd tar ut lägst eller inga avgifter.

Under 2016 satsade kommunerna sammanlagt ca 2,3 miljarder kronor på kulturskolan. Kommunernas anslag till kulturskolan har ökat kontinuerligt. Kulturskolan står i genomsnitt för ca 20 procent av kommunernas kulturutgifter. Huvuddelen av utgifterna går till personalkostnader och resten till lokaler och administration.

Lokalkostnaderna utgör 10 procent av de totala kostnaderna för verksamheten. Vissa kulturskolor har bristfälliga lokaler eller saknar helt ändamålsenliga lokaler medan andra kommuner valt att ha en samlad kulturskola i form av en bredare konstnärlig mötesplats. Det är dock vanligt att den obligatoriska skolans lokaler används för undervisning av den kommunala kulturskolan eftersom det ökar tillgängligheten.

Det finns två intresseorganisationer på kulturskoleområdet. Kulturskolerådet (tidigare Sveriges musik- och kulturskoleråd) är en ideell förening som bildades 1997 och arbetar med att bygga nätverk, bidra till uppföljning och kompetensutveckling samt arbeta med opinionsbildning. Riksförbundet unga musikanter grundades 1973 och är en ideell förening för barn och unga som ägnar sig åt kulturutövande med många medlemmar som är elever eller tidigare elever i kulturskolan.

Verksamheten vid de kommunala kulturskolorna

De kommunala kulturskolornas verksamhet är omfattande och skiftar från kommun till kommun på ett sätt som speglar lokala intressen, traditioner, lärarkompetens och politiska mål. En majoritet av skolorna kallar sig i dag kulturskolor och erbjuder kurser i fler ämnen än musik. I en tredjedel av skolorna dominerar musik.

Musiken är av historiska skäl det mest etablerade konstnärliga uttrycks sättet inom den kommunala kulturskolan, och instrumentalundervisning är vanligast. Det är främst lärarnas och pedagogernas kompetens som styr vilken verksamhet som erbjuds, men även elevernas intressen påverkar inriktningen. Fördelningen mellan instrumenten har förändrats över tid. Stränginstrument (gitarr) är idag populärast och därefter följer tangentinstrument (piano) som är något populärare än träblåsinstrumenten. I turordning följer sedan stråkinstrument, sång, bleckblåsinstrument och slagverk. Intresset för stråkinstrument och slagverk har dock ökat under senare år.

Drama och dans är etablerade ämnesområden och erbjuds i sex av tio kulturskolor. I mer begränsad utsträckning ges kurser i bild, digitalt skapande, foto och film. Vid vissa kulturskolor finns också kurser i litteratur eller berättande samt slöjd eller hantverk och cirkus. Av landets 290 kommuner erbjuder 283 kulturskoleverksamhet och vid 187 av dessa erbjuds minst tre ämnen.

Den lokala förankringen gör att flera kommuner även erbjuder undervisning som influerats av lokala traditioner och den lokala befolkningen. I vissa kommuner erbjuds undervisning på minoritetsspråk i kulturskolan.

Gruppundervisning blir allt vanligare även om enskild undervisning fortfarande är vanligast. Instrumentalundervisningen är till största delen individuell men spel i orkester är en viktig del av undervisningen i många

instrument. Vissa nya ämnesområden, t.ex. drama, dans och kör, kräver gruppundervisning. Fördjupad undervisning förekommer i vissa kommuner för intresserade elever. Ett fåtal kommuner ger fjärrundervisning. Några kulturskolor tillämpar olika pedagogiska metoder, och för att nå nya målgrupper erbjuder vissa kommuner öppen eller mobil verksamhet.

Barn och unga i den kommunala kulturskolan

Enligt en undersökning av Myndigheten för kulturanalys från 2017 (Barn och ungas kulturaktiviteter, Kulturfakta 2017:5) deltar 40 procent av eleverna i årskurs 5 i kulturskoleverksamhet på fritiden, i jämförelse med 22 procent i årskurs 8 och 13 procent i gymnasieskolans årskurs 2.

Flickor deltar i högre utsträckning än pojkar och det är även stor skillnad mellan pojkar och flickor när det gäller val av ämneskurser. Flickor deltar i högre utsträckning än pojkar i dans, sång och teater medan pojkar dominerar inom digitalt skapande, foto och film samt vissa musikinstrument. På danskurserna är andelen pojkar enbart 13 procent. Sammantaget är fördelningen på ämneskurserna 65 procent flickor och 35 procent pojkar.

Barn från familjer med sämre socioekonomiska förutsättningar deltar i kulturskolans verksamhet i mindre utsträckning än andra barn. Kulturskolan har svårt att nå ut till dessa barn.

Längden på köerna till kulturskolan varierar mellan kommunerna. I exempelvis Stockholms kommun saknas kösystem och anmälan till kurser görs vid bestämda tider under året i mån av plats. Enligt utredningen står tiotusentals barn runt om i landet i kö till kulturskolan vilket visar att inte alla kulturskolor klarar av att möta det intresse som finns. Längst är köerna till undervisning i gitarr, piano och slagverk men det är också köer till sång och kör. En utmaning för kulturskolorna är att barnen riskerar att tappa intresset för ett ämne medan de står i kö.

Elevinflytande tillämpas vid många av landets kulturskolor vilket innebär att synpunkter och idéer tas tillvara på olika sätt. Kulturskolerådet har under senare år drivit ett projekt för att öka elevernas delaktighet och Riksförbundet Unga Musikanter erbjuder elevinflytande på riksnivå.

Enligt uppgifter från Kulturskolerådet fanns 2016 sammanlagt 230 000 elevplatser i ämneskurser vid den kommunala kulturskolan. Utöver ämneskurser finns 336 000 elevplatser i övrig verksamhet, exempelvis där kulturskolan arbetar på uppdrag från skola, förskola eller i andra verksamhetsformer som öppen verksamhet eller olika projekt. Antalet platser har ökat de senaste åren.

Kulturskolans lärare och pedagoger

Uppskattningsvis 5 000 lärare och pedagoger arbetar i kulturskolan i någon utsträckning. De arbetar i allt lägre utsträckning heltid och det är relativt vanligt att dela sin tjänst mellan kulturskolan, grundskolan eller gymnasieskolan. Utformningen av tjänsterna varierar stort över landet beroende på de lokala behoven.

Det finns få undersökningar om hur kulturskolans personal uppfattar sin arbetsituation men uppgifter om hörselpåfrestningar liksom förslitningsskador och andra arbetsrelaterade hälsoproblem förekommer.

Prop. 2017/18:164 Lärarna och pedagogerna i kulturskolan har olika utbildningsbakgrund. Vid mer än hälften av kulturskolorna har merparten någon typ av lärarutbildning. Näst vanligast är högskoleexamen i något konstnärligt ämne.

Samverkan mellan kulturskolan och grund- och gymnasieskolan

Den kommunala kulturskolan har under sin framväxt utvecklat en omfattande samverkan med en rad aktörer, inte minst den kommunala skolan. Ofta bedrivs verksamheten i skolans lokaler och under 1970-talet förordades från det dåvarande kommunförbundet att undervisningen skulle bedrivas under skoltid för de elever som var beroende av skolskjuts. Trots att mycket har förändrats är samverkan med den obligatoriska skolan fortfarande viktig för kulturskolan och förekommer i 95 procent av kommunerna.

Den absolut vanligaste formen av samverkan är att kulturskolan bedriver verksamhet i skolans lokaler. Det är vanligt att barn och unga får sin kulturskoleundervisning under skoltid, i synnerhet när det gäller undervisning på musikområdet. I två tredjedelar av kommunerna finns ett antal elever som regelbundet går från undervisningen i skolan för att delta i kulturskoleverksamhet eller som får undervisning på håltimmar och lunchraster. Sedan den nya skollagen trädde i kraft 2010 har ett växande antal kommuner beslutat om att inte tillåta kulturskoleundervisning under skoltid. Det är dock upp till varje rektor att besluta om eleverna får lämna den obligatoriska undervisningen för att delta i kulturskolans undervisning.

Genom kombinationstjänster, dvs. att personer arbetar både i kulturskolan och i grund- och gymnasieskolan, kan små kommuner skapa attraktiva heltidstjänster. Vissa kommuner har gett kulturskolan i uppdrag att ansvara för hela grundskolans musikundervisning. Kulturskolan genomför också uppdragsverksamhet i skolan, exempelvis i form av undervisning inom ramen för elevens val eller fortbildningsinsatser. Den är i vissa kommuner även en viktig arrangör av olika kulturprojekt och evenemang. Skolan är också en viktig plats för den kommunala kulturskolan att visa upp och väcka intresse för sin verksamhet.

Övrig samverkan

Samverkan sker i olika grad även mellan kommunerna. Det kan t.ex. handla om ett gemensamt ansvar för undervisning i vissa kulturuttryck eller att delta i varandras kulturskoleverksamhet. Det förekommer också samverkan mellan samtliga kommuner i ett län.

I många kommuner finns också olika former av samverkan mellan den kommunala kulturskolan och andra kulturinstitutioner, det fria kulturlivet, studieförbund och föreningslivet. Det förekommer att sådan samverkan stadgas i kommunala barnkulturprogram, eller att särskilda kommunala kulturnätverk har i uppdrag att verka för en ökad samverkan. Även i de regionala kulturplanerna som ligger till grund för statens fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet omnämns de kommunala kulturskolorna. I ett fåtal län har kulturinstitutioner med landstinget som huvudman dessutom fått i uppdrag av huvudmannen att samverka med kulturskolan.

3.3 Den kommunala kulturskolans betydelse och framtida utmaningar

Prop. 2017/18:164

Samhällsförändringarna har under de senaste decennierna varit omfattande och påverkat levnadsförhållandena i olika delar av landet. Urbaniseringen sker i allt högre takt, vilket ställer krav på både landsbygds- och storstadskommunerna. Personer som inte levt i Sverige så länge söker sina vägar in i samhällsgemenskapen via arbete, studier och fritidsaktiviteter. Med en ökad mångfald i befolkningen uppstår nya frågeställningar om tillgänglighet och jämlikhet i samhällets alla funktioner.

Sociala skillnader grundade i socioekonomiska faktorer påverkar samhället i alla dess delar. Den digitala utvecklingen skapar nya förutsättningar för kommunikation och medier, vilket ställer nya frågor om det sociala samspelet mellan människor och hur flödet av information ska hanteras. Globala perspektiv på samhällsfrågor och hållbarhet präglar människors vardag. Dessa strukturella förändringar ställer krav på kommuner, landsting och stat och för med sig utmaningar som lokalsamhället behöver hantera varje dag.

Samtidigt innebär digitalisering och demokratisering av olika processer nya möjligheter till delaktighet. Tillgången till kultur och olika kulturyrtingar ökar med allt större möjligheter till digital spridning av det egna skapandet. Det skapar i sin tur ökad efterfrågan och behov av större utbud.

Eftersom den kommunala kulturskolan vänder sig till alla barn och unga med skilda förutsättningar runt om i landet har genomgripande samhällsförändringar såsom demografiska förändringar, teknisk utveckling och nya förutsättningar för kommunikation påverkan också på kulturskolans sätt att arbeta. För att fortsätta vara betydelsefull och angelägen för alla barn och unga behöver också den kommunala kulturskolan anpassa sin verksamhet för att behålla sin relevans i samhället och i olika delar av landet.

Den kommunala kulturskolan har en stark ställning. Ett par generationer har erfarenhet från längre eller kortare perioder av utövande inom musik eller någon annan kulturform. Många vittnar om hur kulturskolan lade grunden till det som senare skulle komma att bli deras yrkeskarriär. För andra var det av stort värde att få utvecklas inom olika konstnärliga uttryckssätt och på så sätt få ett betydelsefullt fritidsintresse. Den kommunala kulturskolans betydelse för svenskt kulturliv i över sjuttio år kan inte överskattas. Den har visat sig livskraftig och anpassningsbar. Den kommunala kulturskolan har inte bara inneburit att barn och unga fått möjlighet att ta del av och utöva kultur, utan dess verksamhet har också bidragit till att intresset för kultur generellt har ökat i samhället, gett kulturen höjd status och större legitimitet samt bidragit till en ökad bildning.

En av orsakerna till kulturskolans framgång är att den varit frivillig samtidigt som den alltid haft ett nära samarbete med den obligatoriska skolan, utan att för den skull bli en del av den. Att kulturskolan är en fritidsaktivitet men samtidigt en utbildning placerar den mellan den obligatoriska skolan och den kommunala fritidsverksamheten. I kulturskolan arbetar välutbildade lärare och pedagoger som bedriver

Prop. 2017/18:164 kvalificerad undervisning av barn och unga men verksamheten styrs inte av någon läroplan eller annat centralt beslutat innehåll. Det omfattande samarbetet med olika delar av samhället möjliggör en bred rekrytering av barn och unga till kulturskolans verksamhet, vilket kan bidra till att barn och unga oavsett bakgrund introducerats till olika konstnärliga uttryck.

Kulturskolan har genom åren lyckats behålla sin ställning som en viktig kulturaktivitet för många barn och unga. Kulturskolans samverkan med den obligatoriska skolan är också betydelsefull runt om i landet. Samtidigt tecknas en bild som på många sätt är oroande. Svårigheter att locka barn och unga med olika socioekonomisk bakgrund eller med utländsk bakgrund, problem att behålla barn och unga i verksamheten, samt en förestående personalbrist är utmaningar som delas av många kulturskolor. Kulturskolans möjligheter till samordning varit begränsade på nationell nivå, bl.a. till följd av att det inte funnits något övergripande nationellt mål. Dessutom råder det brist på forskning liksom kunskapsuppbyggnad och uppföljning av området. Insatser på nationell nivå är angelägna för att kulturskolan på sikt ska behålla legitimiteten hos den breda allmänheten.

4 Nationellt mål för statliga insatser till stöd för den kommunala kulturskolan

Regeringens förslag: Det övergripande målet för de statliga insatserna till stöd för den kommunala kulturskolan ska vara att främja kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttryckssätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar.

Regeringens bedömning: För att nå det övergripande målet bör statens insatser för den kommunala kulturskolan bidra till

- att tillgänglighet och jämlikhet främjas
- ett brett och angeläget utbud av kulturella och konstnärliga uttryck
- hög kvalitet såväl i den breda som i den fördjupade undervisningen
- god kompetensförsörjning.

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens när det gäller behovet av nationella mål. Utredningens målformuleringar är dock, till skillnad från regeringens, mer detaljerade och inriktade på den kommunala kulturskolans verksamhet.

Remissinstanserna: Remissutfallet är blandat. En stor andel av remissinstanserna är positiva till att det formuleras nationella mål för den kommunala kulturskolan men riktar kritik mot utredningens förslag till nationella mål.

Ett stort antal remissinstanser, bl.a. *Ekonomistyrningsverket, Konstnärsnämnden, Statens kulturråd, Statskontoret, Stiftelsen Svenska Filminstitutet, Lärarnas riksförbund, Svensk Scenkonst och Sveriges Kommuner och Landsting*, anser att förslaget är alltför styrande i detalj och inriktade mot hur kulturskolans verksamhet ska organiseras, snarare än att

ange vad verksamheten ska uppnå. Flera remissinstanser lämnar förslag till alternativa målformuleringar.

Några remissinstanser, bl.a. *Konstfack, Riksteatern, Västernorrlands läns landsting, Östergötlands läns landsting, Arvika kommun och Botkyrka kommun*, tillstyrker utredningens förslag i sin helhet. *Myndigheten för delaktighet* anser att de föreslagna målen bör stärkas med ett tydligt funktionshinderperspektiv. *Kalix kommun och Kulturskolerådet* anser att nationella mål i stället bör regleras i lag. Ett fåtal instanser som t.ex. *Kramfors kommun, Åre kommun, Östersunds kommun* och *De små kommunernas samverkan* avstyrker förslaget i sin helhet.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Behovet av nationellt mål för statliga insatser för den kommunala kulturskolan

Den kommunala kulturskolan når en stor andel barn och unga och bidrar till att lägga grunden för deras utveckling genom att de får ta del av och utöva en rad olika konstformer. Kulturskolan har därmed betydelse inte bara för enskilda barn och unga utan för samhället som helhet, vilket gör den till en nationell angelägenhet.

Eftersom den kommunala kulturskolan går mot ett breddat utbud av konstnärliga uttryck i undervisningen avser regeringen att gå ifrån benämningen ”kommunala musik- och kulturskolan” till den mer inkluderande benämningen ”kommunala kulturskolan”. Detta återspeglas eller kommer att återspeglas i samtliga dokument som staten beslutar om.

Utredningen bedömer att statliga insatser behövs för att åstadkomma en långsiktig nivåhöjning vad gäller barns och ungas tillgång till en kommunal kulturskola av hög kvalitet. Vidare anser utredningen att kulturskolorna behöver en stödjande infrastruktur för att kunna vidareutveckla sin verksamhet. Utredningen anser att en sådan infrastruktur bör etableras med utgångspunkt i bl.a. långsiktiga mål av övergripande art.

Regeringen anser i likhet med utredningen och en stor andel av remissinstanserna att det behövs ett nationellt mål för den kommunala kulturskolan. Detta för att tydliggöra de stora värden som finns i kulturskolan vilka staten genom sina insatser kan bidra till att bevara och utveckla. Regeringen menar även att ett nationellt mål understryker kulturskolans förankring såväl i kultur- som utbildningspolitiken.

Regeringen bedömer att det är viktigt att kulturskolan förblir kommunal och frivillig. Kulturskolan har till stor del vuxit fram ur den lokala samhällsstrukturen och utvecklats i samklang med lokala förutsättningar och variationer. Den lokala förankringen och frivilligheten är viktiga komponenter för verksamhetens framgång. Ett nationellt mål för den kommunala kulturskolan bör därför inte regleras i lag, som bl.a. *Kulturskolerådet* och *Kalix kommun* förespråkar. Det är också oklart om lagstiftning skulle stärka kulturskolan på så sätt att verksamheten skulle få större omfattning eller högre kvalitet.

Utredningen föreslår att regeringen tar fram övergripande nationella mål för den kommunala kulturskolan med utgångspunkt i de av riksdagen beslutade kulturpolitiska målen. Utredningen föreslår att målen ska formuleras enligt följande.

En kommunal kulturskola ska

- ge barn och unga möjlighet att lära, utöva och uppleva konstuttryck i första hand i grupp,
- bedrivs på barn och ungas fria tid,
- präglas av hög kvalitet och en konstnärlig och genremässig bredd med verksamhet inom tre eller flera konstuttryck,
- tillämpa en pedagogik som utgår från barnets egna erfarenheter och intressen,
- ge barn och unga goda förutsättningar att ha inflytande på verksamhetens utformning och innehåll,
- ha en hög andel pedagogiskt och konstnärligt utbildad personal,
- verka i för verksamheten anpassade lokaler med ändamålsenlig utrustning,
- aktivt verka för att kommunens barn och unga har kännedom om kulturskolan och ges likvärdig möjlighet att delta i dess verksamhet, och
- arbeta i bred samverkan och bedriva en utåtriktad verksamhet gentemot det övriga samhället.

Regeringen instämmer i vad bl.a. *Myndigheten för kulturanalys, Statens kulturråd* och *Sveriges Kommuner och Landsting* anför om att de av utredningen föreslagna målen är alltför detaljerade och inriktade på hur kulturskolan bör vara organiserad i stället för att ta sikte på vad verksamheten bör uppnå. Regeringen har inte för avsikt att styra den kommunala kulturskolan vad gäller organisation, kursutbud, pedagogiska metoder etc. Sådana frågor bör lämnas till kommunerna att avgöra.

Regeringen anser i stället att ett nationellt mål för kulturskolan ska ta sikte på de statliga insatserna till stöd för den kommunala kulturskolan. De ska ta sin utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen som beslutades av riksdagen i december 2009 (prop. 2009/10:3, bet. 2009/10:KrU5, rskr. 2009/10:145). De kulturpolitiska målen är att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund, att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och att kreativitet, mångfald och konstnärlig frihet ska prägla samhällets utveckling. För att uppnå målen ska kulturpolitiken

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan, och
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Den kommunala kulturskolan finansieras i huvudsak av kommunerna själva. Utan deras insatser skulle verksamheten inte existera. Det innebär att kommunerna även fortsatt bör ha samma frihet att utforma

verksamheten vid sina kulturskolor. De åtgärder som staten genomför är avsedda att stimulera kommunerna att ta steg för utveckling och bistå kommunerna i utmaningen att bygga in framtiden i systemet (se nedan).

En annan viktig utgångspunkt för de nationella målen är FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen), enligt vilken staten ska respektera och främja barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet samt uppmuntra till tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet (artikel 31). Barnkonventionen fastställer även rätten till icke-diskriminering vilket innebär att rättigheterna i konventionen ska komma alla barn till del oavsett bland annat kön, språk, socialt ursprung och funktionsförmåga (artikel 2). Barnkonventionen slår även fast att barn har rätt till delaktighet och inflytande i alla frågor som rör barnet (artikel 12).

Den kommunala kulturskolan har en unik möjlighet att vara en mötesplats för barn och unga från olika delar av samhället. Den erbjuder en möjlighet till gemenskap även utanför skolan och ger barn och unga möjligheter att mötas i nya sammanhang. Dess placering mellan den obligatoriska skolan och fritidsverksamhet ger den en unik möjlighet att ge barn och unga en meningsfull fritid och samtidigt stötta dem som vill sträcka sig vidare efter nya utmaningar. På så sätt är kulturskolan en viktig del av en bildningstradition, samtidigt som den i vissa delar behöver moderniseras utan att för den skull förlora sitt ursprung. Det viktiga är att barn och unga alltid står i centrum för verksamheten.

När den kommunala kulturskolan nu står inför betydande utmaningar menar regeringen att det är av största vikt att bevara de delar som är kulturskolans kärna, dvs. att vara en frivillig verksamhet som vänder sig till alla barn och unga och som bedriver professionell undervisning inom flera konstnärliga uttrycksätt i samarbete med den obligatoriska skolan och lokalsamhället. En del av den kommunala kulturskolans särart är att den är frivillig. Men det är också viktigt, både ur ett kulturpolitiskt och utbildningspolitiskt perspektiv, att den genom sin undervisning ska kunna erbjuda en kvalificerad undervisning inom olika kulturformer och ge möjlighet till fördjupning. Att kulturskolan behåller en bred rekrytering av elever är en förutsättning för att samhället så småningom får konstnärer som håller hög kvalitet i sitt konstnärskap. Den kommunala kulturskolan har under årtionden väckt intresset för kulturutövande hos många av dem som kommit att arbeta professionellt med kultur. Det gör verksamheten unik. Professionella musiker, dansare och andra konstnärer bör rekryteras ur alla samhällsklasser. Regeringen vill understryka kulturskolans betydelse för att rekryteringen även fortsättningsvis ska se ut på det här sättet.

Det övergripande målet för de statliga insatserna till stöd för den kommunala kulturskolan ska vara att främja dess möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttrycksätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar.

Innebörden av det föreslagna målet är bl.a. att de statliga insatserna ska bidra till den kommunala kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga att delta i verksamheten, oavsett funktionsnedsättning, kön, könsidentitet eller uttryck, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning eller socioekonomisk bakgrund. Fysiska och sociala

Prop. 2017/18:164 hinder för deltagande bör motverkas för att det nationella målet ska uppnås. Det kan handla om att faciliteterna är tillgängliga för barn och unga med funktionsnedsättning, att lärare och pedagoger ges rätt kompetens för att undervisa barn och unga med olika bakgrund och att utbudet i kulturskolan upplevs som relevant. Detta bör genomföras utan att avkall görs på verksamhetens höga kvalitet. Ett annat hinder för deltagande är långa avstånd i små och gleasa kommuner, och innebörden i det föreslagna målet är att statens insatser ska bidra till att undanröja även denna typ av hinder.

En viktig utmaning för den kommunala kulturskolan är att behålla barn och unga i en verksamhet som upplevs som relevant och rolig. Det innebär att de måste ges möjlighet att fördjupa sig i ett ämne eller musikinstrument och då erbjudas undervisning på rätt nivå. Det innebär också att de måste ges möjlighet att byta inriktning på undervisningen oavsett vilken ålder och kunskapsnivå de har.

För att nå det övergripande målet bör statens insatser för den kommunala kulturskolan därför bidra till

- att tillgänglighet och jämlikhet främjas,
- ett brett och angeläget utbud av kulturella och konstnärliga uttryck,
- hög kvalitet såväl i den breda som i den fördjupade undervisningen,
- god kompetensförsörjning.

Bidra till att tillgänglighet och jämlikhet främjas

Utredningen pekar på att det finns flera faktorer som påverkar barns och ungas intresse och möjligheter till att delta i kulturskolan. Familjebakgrund spelar en stor roll, liksom kulturskolans synlighet, antal platser, geografisk och lokalmässig tillgänglighet, verksamhetens innehåll samt i vilka former som undervisningen bedrivs. Alla dessa faktorer varierar mellan kommunerna, beroende på under vilka omständigheter kulturskolan växt fram.

Regeringen anser att det är viktigt att verksamheten i hela landet upplevs som relevant och lyckas intressera barn och unga samtidigt som den kan erbjuda och uppmuntra till nya erfarenheter. En utveckling som innebär en fortsatt snedrekrytering av barn och unga till kulturskolan kan medföra att de barn och unga som växer upp i dag inte får samma kännedom om kulturskolan som deras föräldrageneration hade som barn och unga. Det finns redan grupper som i dag inte alls känner till den kommunala kulturskolan. För att kulturskolan ska behålla sin legitimitet behöver verksamheten breddas och rekryteringen av barn och unga ske från fler samhällsgrupper. Tillgängligheten till och kännedomen om verksamheten måste också öka. Verksamheten måste även ha ett tydligt jämställdhetsperspektiv och verka för lika rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Utredningen konstaterar att ett viktigt hinder för deltagande är antalet elevplatser i en ämneskurs som en kommun kan erbjuda. Antalet platser som erbjuds beror på vilka resurser som avsatts, vilket i sin tur hänger ihop med politiska prioriteringar och engagemang i övrigt.

Enligt utredningen finns ett samband mellan deltagande och förmåga att betala avgift, även om det är svårt att säga hur starkt sambandet är. För de

flesta familjer verkar inte avgiftsfrågan vara den avgörande faktorn för att kunna delta i kulturskolans verksamhet, men för ett antal barn och unga som lever under knappa förhållanden kan det vara ett allvarligt hinder. Det är viktigt att uppmärksamma de barn och unga som lever med förhöjd risk för ekonomisk utsatthet och vidta åtgärder för att göra kulturskolan tillgänglig för barn och unga, oavsett ekonomiska resurser.

Utredningen konstaterar vidare att föräldrar med hög utbildning som har möjlighet att introducera kulturskolan för sina barn också är de som i högre grad sätter sina barn i kulturskolan. Detta återspeglar mönstren för kulturkonsumtionen i det övriga samhället, dvs. att utbildning påverkar kulturvanor mer än hushållets inkomster. Vidare konstaterar utredningen att deltagandet i kulturskolan är lägre i stadsdelar med en hög genomsnittlig andel barn och unga med utländsk bakgrund.

Ungefär hälften av kulturskolorna erbjuder verksamhet för barn och unga med behov av särskilt stöd, samtidigt som det finns kulturskolor som varken erbjuder anpassad undervisning eller låter barn och unga med särskilda behov delta i den ordinarie verksamheten.

Avståndet till den kommunala kulturskolan i kommuner som präglas av långa avstånd tycks avgöra i vilken utsträckning barn och unga deltar i kulturskolans verksamhet, liksom hur god kännedom barn och föräldrar i dessa kommuner har om den. Utredningen noterar att för de barn och unga som behöver skolskjuts framhålls ofta att det är viktigt att undervisningen är förlagd till skoltid.

Att flickor och pojkar söker sig till olika typer av ämnen inom kulturskolan är tydligt. Utifrån ett jämställdhetsperspektiv är det viktigt att alla barn och unga upplever att de kan välja ämnen och aktiviteter utifrån sina egna preferenser och inte begränsas av stereotypa uppfattningar om vad pojkar respektive flickor "bör" göra. En förutsättning för detta är att aktiviteterna upplevs som tillgängliga, trygga och attraktiva för alla barn och unga, oavsett kön.

Utredningen har frågat barn och unga om deras skäl till att delta eller inte delta i kulturskoleverksamhet. Resultatet visar att mer än hälften av dem som aldrig har deltagit svarar att de inte har någon lust, en tiondel att de inte har en kompis som deltar och ett mindre antal svarar att de hellre lär sig på nätet. Utredningen konstaterar att det är svårt att avgöra hur mycket de barn och unga som inte visar intresse för kulturskolan verkligen känner till om kulturskolans verksamhet och hur mycket som hänger ihop med andra bakgrundsfaktorer. Flera av de konstnärliga uttryck som efterfrågas av barn och unga är nya och erbjuds vanligtvis inte av kulturskolorna. Skälen till att avsluta sitt deltagande i kulturskolan uppges ofta vara att undervisningen är tråkig, att andra aktiviteter föredras, tidsbrist, missnöje med lärare och pedagoger samt brist på möjligheter att påverka undervisningen. Utredningen lyfter också fram att ungdomar i högstadietåldern tenderar att sluta i kulturskolan.

Flera remissinstanser framför kritik mot de av utredningen föreslagna målen: att undervisningen ska ske i första hand i grupp, och att den ska bedrivas på barns och ungas fria tid. Utifrån vad som tidigare nämnts om att regeringen inte har för avsikt att styra den kommunala kulturskolan vad gäller bl.a. organisation så delar regeringen dessa invändningar och konstaterar att förslagen är alltför detaljerade. Det är viktigt att kommunerna har en hög grad av medvetenhet om att det finns många olika

Prop. 2017/18:164 hinder för deltagande i kulturskolans verksamhet och att det också krävs en palett av åtgärder för att nå barn och unga och behålla dem i verksamheten. Regeringen menar att det är huvudmännen för den kommunala kulturskolan, dvs. kommunerna själva, som bäst bedömer vilka utmaningarna är för den egna kommunen när det gäller att öka tillgängligheten till den kommunala kulturskolan. Flera av glesbygdskommunerna framhåller i sina remissvar att geografiska avstånd kräver en flexibilitet i organisationen för att alla barn och unga ska ha möjlighet att delta i verksamheten. I andra kommuner finns stora utmaningar med ett socialt utanförskap, vilket kräver andra åtgärder och samarbeten för att åstadkomma en kulturskola för alla barn och unga. Regeringen anser att detta talar för att varje kommun behöver utgå från sin specifika situation vid utformandet av insatser för att göra den kommunala kulturskolan mer jämlik och tillgänglig och för att barn och unga oavsett bl.a. kön, geografisk hemvist och social bakgrund ska känna att de är välkomna. Detta ställer stora krav, inte minst på verksamhetens utbud, geografiska placering, fysisk tillgänglighet och personalens utbildning.

Bidra till ett brett och angeläget utbud av kulturella och konstnärliga uttryck

Under största delen av den kommunala kulturskolans historia har den enbart erbjudit musik- och instrumentalundervisning och inte sällan har utbudet påverkats av behoven på den lokala orten. Successivt har verksamheten utvecklats och utbudet breddats till att innefatta flera olika konstområden, såsom dans, bild och form, film, slöjd och många andra ämnen. Denna utveckling har accelererat under senare år, och även om musiken totalt sett är dominerande som konstart erbjuder alltför kulturskolor ett bredare utbud av kurser. Utredningen lyfter fram betydelsen av bredd i utbudet för att bättre möta barns och ungas olika intressen, svara upp mot samtida konst- och kulturuttryck och för att ta vara på kulturskolans potential som en mötesplats över konstområdesgränser. Kulturskolan har också möjlighet att bidra till ökat intresse för och kunskap om konst- och kulturuttryck med grund i de nationella minoriteternas kulturutövning.

Regeringen anser dock, liksom bl.a. *Svensk scenkonst*, att nationella mål inte ska innefatta krav på att en kulturskola ska erbjuda undervisning i minst tre olika konstnärliga uttryck. Betydelsen av bredd i undervisningen bör istället vägas mot de lokala förutsättningarna i varje kommun. Regeringen vill även framhålla att kommuner också kan erbjuda ett bredare utbud av konstnärliga uttryck genom samarbeten över kommungränserna.

Regeringen anser att det närmaste årtiondet kommer att vara avgörande för kulturskolans möjlighet att behålla sin position i dagens samhälle. Det ställer stora krav på kvalitet, lyhördhet, utåtriktat arbete och ett tydligt barnrättsperspektiv. Barn har till exempel rätt till delaktighet och inflytande i alla frågor som rör barnet (barnkonventionen artikel 12). Barn och unga är trendkänsliga och snabba att ta till sig nya uttryck, vilket ställer krav på att kulturskolorna är flexibla och har en god omvärldsbevakning. Att rekrytera lärare och pedagoger med olika typer av kompetens till

kulturskolan är viktigt för att kunna erbjuda undervisning i flera kulturformer.

Regeringen vill dock betona att det är viktigt att kulturskolan inte blir alltför efterfrågestyrd, utan det måste finnas en balans mellan att möta efterfrågan och att försöka väcka intresse för olika konstnärliga uttryck, eftersom det annars finns en risk för en utslätning av kulturskolans utbud. Den kommunala kulturskolan skapar relevans genom att visa på ett angeläget utbud av hög kvalitet och med bredd. Det är viktigt att kulturskolan, trots avsaknad av läroplan, erbjuder kvalificerad undervisning. Inom ramen för kulturskolan bör det till exempel vara möjligt att byta kurs varje termin likväl som det ska finnas möjlighet till flerårig fördjupning i ett och samma ämne. Utbudet och möjligheten att byta inriktning är också ett sätt att behålla ungdomar i högstadieåldern i verksamheten vilket är en utmaning som de flesta kulturskolor har att hantera.

Bidra till hög kvalitet i såväl den breda som i den fördjupade undervisningen

Statliga insatser till stöd för den kommunala kulturskolans möjlighet att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet med möjlighet till såväl bredd som fördjupning är viktigt för att verksamheten ska kunna bibehålla sin breda rekryteringsbas och legitimitet. Det är först när kulturskolan erbjuder undervisning på olika nivåer som den når målet om möjlighet till såväl fördjupning som bredd i undervisningen.

Flera konstnärer har genom åren uttryckt sin stora uppskattning för den kommunala kulturskolan och lyft dess betydelse för det egna utövandet och valet av yrkesväg. Detta faktum framhäver den kommunala kulturskolans stora betydelse för hela kultursektorn. Regeringen anser dock inte att den kommunala kulturskolans främsta syfte är att utbilda framtida professionella konstnärer, dansare eller musiker. Verksamheten i kulturskolan har ett stort värde, oavsett om den ger en elev möjlighet att under en termin uttrycka sig i bild och lära sig grunderna i pianospel eller om den skapar ett livslångt intresse, som kanske också är grunden till ett yrke inom ramen för en viss kulturyttring.

Den kommunala kulturskolan ger barn och unga en unik möjlighet att möta olika konstnärliga uttryck och lära sig att själva uttrycka sig genom musik, dans, bild eller på annat konstnärligt sätt. Många barn och unga skulle aldrig komma i kontakt med en konststart och upptäcka det egna intresset och de egna utvecklingsmöjligheterna om det inte vore för den kommunala kulturskolan. Flera för området viktiga remissinstanser så som *Kungliga Musikhögskolan*, *Konstnärliga och Litterära Yrkesutövaras Samarbetsnämnd* och *Föreningen svenska tonsättare* framhåller kulturskolans betydelse för rekrytering av elever till högre utbildning. Inte minst gäller det på musikområdet. Regeringen ser det som positivt att kulturskolans betydelse framhålls av företrädare för olika konstområden men anser samtidigt att kulturskolans främsta utgångspunkt bör vara barnets och ungdomens behov av och rätt till att ta del av kultur och uttrycka sig genom kulturen. Regeringen delar utredningens bedömning att kulturskolans verksamhet bör utgå från det demokratiska uppdraget om alla barns och ungas rätt till kultur och att kulturskolans verksamhet bör

Prop. 2017/18:164 genomförs i ett lärandesammanhang som är anpassat efter elevens behov och intressen. Utredningen framhåller också att det bör vara individens konstnärliga, personliga och sociala utveckling som står i centrum för verksamheten.

Regeringen anser att lärarnas och pedagogernas kompetens har mycket stor betydelse för undervisningens kvalitet. Kraven är omfattande då lärarna och pedagogerna ska erbjuda undervisning som kan röra sig mellan olika genrer, samtidigt som elever med ett specialintresse ska ges möjlighet till fördjupning. Fördjupning sker såväl genom enskild undervisning som genom ensemblespel, vilket också är en viktig komponent för utveckling. Bredden kan stärkas genom samarbete med lärare och pedagoger som undervisar i andra konstnärliga uttryck.

När det gäller den fördjupade utbildningen finns goda skäl att söka samarbeten både regionalt och nationellt för att barn och unga ska få möjligheter till utveckling. Flera remissinstanser framhåller värdet av individuell undervisning och lyfter fram lärarnas och pedagogernas roll för att eleverna ska nå fördjupade färdigheter inom ett visst område.

Många institutioner och lärosäten har möjlighet att berika sin verksamhet genom att inleda samarbeten med kulturskolor runt om i landet. Sådana samarbeten kan möjliggöra kunskapsinhämtning om barns och ungas intressen och därmed bidra till nya sätt att nå fram till denna åldersgrupp. Fördjupade samarbeten med kulturskolor kan även bidra till att synliggöra den egna verksamheten för yngre generationer, både som en plats att besöka och uppleva men också som en möjlig framtida arena för egen verksamhet.

Bidra till god kompetensförsörjning

En god kompetensförsörjning är viktig för att göra den kommunala kulturskolan mer tillgänglig och jämlik. Omvärlden förändras snabbt och för att kulturskolan ska kunna fortsätta vara relevant måste verksamheten hela tiden utvecklas. De förändringar som kulturskolan står inför ställer stora krav på de lärare och pedagoger som är verksamma i kulturskolan. De behöver arbeta aktivt för att nå och behålla elever i verksamheten, också med nya pedagogiska metoder. Personal med rätt kompetens är därmed nyckeln till en framgångsrik kulturskola.

Av utredningen framgår att kulturskolorna behöver rekrytera ny personal och att befintlig personal behöver ges möjlighet till kompetensutveckling. Utredningen konstaterar att stora pensionsavgångar väntar inom de närmaste tio åren, och flera kommuner vittnar om att det är svårt att rekrytera personal med relevant bakgrund för att undervisa i kulturskolan. Såväl utredningen som flera remissinstanser framhåller också att behoven av fortbildning för kulturskolans personal är stora.

Regeringen anser att pensionsavgångna, strävan efter ett breddat utbud av kulturuttryck och arbetet för ökad tillgänglighet innebär att frågan om kompetensförsörjning inom kulturskolan är central och angelägen. Det finns en rad olika yrkeskategorier som kan vara aktuella för anställning i kulturskolan och som har kompetens som är relevant för kulturskolan. Dels handlar det om lärare i estetiska ämnen och verksamma konstnärer som är konstnärligt utbildade, dels personer som har lång praktisk erfarenhet av ett visst kulturuttryck men som saknar pedagogisk

kompetens. Ytterligare en viktig målgrupp är personer som redan arbetar i kulturskolan och som behöver kompetensutveckling. Det krävs ett relevant utbud av utbildning och vidareutbildning, information om vilka högskoleutbildningar som kan vara relevanta för ett arbete i kulturskolan och kunskap om vilka behov av rekrytering kulturskolan har på kort och lång sikt.

5 En sammanhållen struktur för statens insatser för den kommunala kulturskolan

Regeringens bedömning: För att uppnå det nationella målet för statens insatser till stöd för den kommunala kulturskolan behövs en struktur. En sådan struktur bör bestå av

- stöd till nationell samordning
- bidrag för utveckling
- stöd till förbättrad kompetensförsörjning.

Utredningens bedömning: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av de remissinstanser som yttrat sig välkomnar eller har inget att invända mot utredningens bedömning om behovet av en ny infrastruktur för den kommunala kulturskolan. *Sveriges Kommuner och Landsting* anser bl.a. att utredningens förslag rör utveckling av kulturskolornas verksamheter som staten kan och bör stödja.

Skälen för regeringens bedömning

Den kommunala kulturskolan är en på många sätt framgångsrik verksamhet som fyller en funktion både inom kultur- och utbildningsområdet. Regeringen anser att det blir allt viktigare att värna en verksamhet som kulturskolans, dit barn och unga kan söka sig om de själva vill och som erbjuder en innehållsrik verksamhet av hög kvalitet mot en mindre eller ingen avgift. Kulturskolan blir en mötespunkt som erbjuder undervisning och utveckling inom olika kulturområden. Verksamheten är därmed viktig i hela landet för att bidra till att hålla ihop ett alltmer fragmenterat samhälle.

Utredningen anser att kulturskolesektorn behöver en stödjande infrastruktur för att kunna vidareutveckla sin verksamhet. Utredningen bedömer även att förstärkningar behövs inom utbildningsområdet för att bättre möta kommunernas kompetensbehov, liksom särskilda stimulansinsatser för att stärka verksamhetsutveckling i hela landet. För att åstadkomma en robust infrastruktur för kulturskolesektorn föreslår utredningen ett nationellt mål som utgångspunkt för att uppnå en inkluderande kulturskola på egen grund.

Regeringen anser liksom utredningen och flera remissinstanser att det behövs en sammanhållen struktur för de statliga insatserna för den kommunala kulturskolan. Regeringen bedömer att en sådan struktur bör

Prop. 2017/18:164 ha sin utgångspunkt i det föreslagna nationella målet dvs. att de statliga insatserna till stöd för den kommunala kulturskolan ska vara att främja den kommunala kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttryckssätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar. För att nå det övergripande målet bör statens insatser för den kommunala kulturskolan bidra till

- att tillgänglighet och jämlikhet främjas
- ett brett och angeläget utbud av kulturella och konstnärliga uttryck
- hög kvalitet i såväl den breda som i den fördjupade undervisningen,
- god kompetensförsörjning.

För att uppnå målet behövs alltså även en struktur för statens insatser enligt vad som framkommer nedan och mer utvecklat i kommande avsnitt.

Stöd till nationell samordning

Nationellt stöd är viktigt för att kulturskolornas huvudmän, dvs. kommunerna, i högre utsträckning än i dag ska kunna samverka och hitta gemensamma vägar att möta kulturskolans olika utmaningar. Nationell samordning bidrar också till viktig kunskapsuppbyggnad på området samt att angelägen forskning kan spridas. Den bidrar även till ökade möjligheter till både bredd och fördjupning i kulturskolans undervisning. Inte minst när det gäller fördjupad utbildning inom något konstnärligt uttryckssätt ökar nationell samordning möjligheterna till höjd kvalitet i undervisningen.

Bidrag för utveckling

Ett statligt bidrag för utveckling ger den kommunala kulturskolan möjlighet att pröva nya vägar för att exempelvis nå de barn och unga som ännu inte sökt sig till kulturskolan eller att pröva nya sätt att behålla de ungdomar som ofta lämnar kulturskolans verksamhet i högstadiet. Ett statligt bidrag möjliggör också utveckling av undervisning och synliggörande av möjligheter till samverkan om insatser för de barn som är särskilt intresserade av ett kulturuttryck och vill fördjupa sina kunskaper. Det bidrar också till förbättrad tillgång till kulturskoleverksamhet i hela landet.

Stöd till förbättrad kompetensförsörjning

En stor utmaning för den kommunala kulturskolan är att anställa lärare och pedagoger med adekvat utbildning som både är kvalificerade att undervisa i kulturskolan och har tillräckligt djupa kunskaper i de konstnärliga uttryck som kulturskolan vill erbjuda kommunens barn och unga. Personal med kompetens för undervisning av barn och unga med särskilda behov eller funktionsnedsättning är också nödvändigt för att kulturskolan ska kunna välkomna alla barn och unga till verksamheten. Statligt stöd till förbättrad kompetensförsörjning i kulturskolan bidrar till att kulturskolan ska kunna erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i olika uttryckssätt oavsett förutsättningar.

Ett nationellt kulturskolecentrum inrättas under 2018 som en del av myndigheten Statens kulturråd. Det nationella kulturskolecentrets uppdrag är att stödja den kommunala kulturskolan. I uppdraget ingår att

- fördela statliga bidrag
- ansvara för statistik och uppföljning
- följa och sprida forskning
- identifiera utbildnings- och utvecklingsbehov,
- främja samverkan mellan kommuner som bedriver kommunal kulturskola och med andra aktörer.

5.1.1 Inrättande av ett nationellt kulturskolecentrum i Statens kulturråd

Kommunernas största utmaningar vad gäller den kommunala kulturskolan är att kunna möta verksamheternas behov av kunskapsutveckling, erfarenhetsutbyte, samverkan och uppföljning. Om dessa behov inte kan tillgodoses kan kulturskolan riskera att förlora sin starka position i samhället på grund av bristande relevans för medborgarna. Bristen på nationell överblick har inneburit att positiva effekter av samverkan inte kunnat utnyttjas. Den lokala förankringen är viktig för kulturskolan, men med dagens utmaningar och den snabba samhällsutvecklingen finns stora fördelar med erfarenhetsutbyte och samverkan inom både verksamhets- och kompetensutveckling.

För en långsiktig och hållbar utveckling av den kommunala kulturskolan behövs olika former av stöd. Regeringen ser inrättandet av ett nationellt kulturskolecentrum som en viktig del av det stöd som staten kan bidra med utan att det kommunala självstyret inskränks.

Riksdagen har därför beslutat att tillföra Statens kulturråd 10 miljoner kronor årligen från och med 2018 för inrättandet av ett nationellt kulturskolecentrum i Statens kulturråd. (prop. 2017/18:1 utg.omr 17, bet. 2017/18:KrU1, rskr. 2017/18:91).

Regeringen har i regleringsbrevet för 2018 gett Statens kulturråd i uppdrag att förbereda inrättandet av ett särskilt center för kulturskolefrågor. I uppdraget ingår att föreslå former för hur centret ska organiseras och följas upp. Av uppdraget framgår även att centret ska ingå som en del av myndigheten Statens kulturråd och bl.a. ha i uppdrag att stödja den kommunala kulturskolan. Enligt uppdraget till Statens kulturråd ska det också ingå att fördela statliga bidrag, ansvara för statistik, följa och sprida forskning samt identifiera utbildnings- och utvecklingsbehov. Statens kulturråd ska samverka med berörda aktörer i frågor som rör den kommunala kulturskolan och som hanteras inom ramen för det kulturskolecentrum som ska inrättas. Statens kulturråd ska även i fråga om kulturskolecentrum inhämta kunskap och erfarenheter från Statens skolverk. Uppdraget och förslag till budget ska redovisas till Kulturdepartementet senast den 30 april 2018.

Kulturskolecentret ska alltså fördela det statliga bidraget till den kommunala kulturskolan. I uppdraget ingår också att samlas in och bearbeta statistik. Ett viktigt skäl till det är att kulturskolecentrum kommer att ha ansvar för att bygga upp och sprida kunskap om kulturskolan och då utgör statistik är ett viktigt underlag. Dessutom behöver statistik finnas tillgängligt och samlat i ett sammanhang där övrig kunskap om kulturskolan finns.

Kulturskolecentrum ges även i uppdrag att följa upp de statliga insatserna på området i förhållande till det föreslagna målet för statens insatser till stöd för den kommunala kulturskolan. Myndigheten för kulturanalys ska dock även i fortsättningen ha till uppgift att, med utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen, utvärdera, analysera och redovisa effekter av statens insatser på området i enlighet med sin instruktion (2011:124). I uppgiften ingår att analysera utvecklingen både inom detta område och inom andra samhällsområden som har betydelse för kulturlivet.

Kulturskolan som forskningsområde är litet. I och med stödet till förbättrad kompetensförsörjning utgår regeringen från att ytterligare forskning på området kommer att växa fram. En viktig del av kulturskolecentrets uppdrag blir därför att följa och sprida forskning på kulturskoleområdet både nationellt och internationellt. Detta kan ske genom insamling och sammanställning av forskning, men också genom att tillgängliggöra resultat av forskning i samband med konferenser eller i andra sammanhang.

Uppdraget att identifiera utbildnings- och utvecklingsbehov

Som redogjorts för ovan ser kulturskolorna i landet väldigt olika ut och har delvis skilda utmaningar. Därför finns det ett behov av att inventera utbildnings- och utvecklingsbehoven för att kunna samordna insatser på området. Regeringen menar att ett nationellt kulturskolecentrum kan bidra genom att identifiera kulturskolor med liknande behov.

Som framgår av det föreslagna nationella målet ska de statliga insatserna främja den kommunala kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar. Tillgängligheten till undervisning för barn och unga med olika funktionsnedsättningar varierar över landet och är bristfällig eller saknas helt i flera kommuner. En kommuns storlek är avgörande för i vilken utsträckning kulturskoleverksamhet erbjuds barn och unga med behov av särskilt stöd. Det finns två specialiserade kulturskoleverksamheter för barn och unga med fysiska och intellektuella funktionsnedsättningar, en i Örebro och en i Stockholm. Där har gedigen kunskap byggts upp om hur kulturskolan kan utveckla sin verksamhet och anpassa den till barn och unga med särskilda behov.

När det gäller tillgänglighet för barn och unga med funktionsnedsättningar kan kulturskolecentrum bidra med kunskapsuppbyggnad och synliggöra möjligheter till samverkan.

Detta gäller även på andra områden där enskilda kommuners uppbyggda kunskap och erfarenhet kan dokumenteras och spridas till övriga landet.

På så sätt kan staten bidra till att de åtgärder kommuner vidtar har högre träffsäkerhet och får synergieffekter som kommer hela kulturskoleområdet till del.

Uppdraget att främja samverkan mellan kommuner och med andra aktörer

Ett viktigt uppdrag för ett nationellt kulturskolecentrum kommer också att vara att identifiera möjligheter respektive främja samverkan mellan de kommuner som driver en kulturskola. Regeringen anser att ett nationellt kulturskolecentrum väsentligt kan bidra till en bättre samverkan på kulturskoleområdet, inte minst på regional nivå. Det finns stora fördelar med regional samverkan när det gäller att kunna erbjuda möjligheter till bredd och fördjupning i undervisningen.

Samordning över kommungränser är viktigt i alla delar av landet, inte minst i storstadskommuner. Idag är det inte ovanligt att barn och unga bor i en kommun men tillbringar sin skoldag och en väsentlig del av sin fritid i en annan. En del barn till skilda föräldrar rör sig också över kommungränser varje dag. Därför behöver kommunerna samarbeta för att barn och unga ska kunna delta i kulturskolan på ett sätt som fungerar i vardagen. Ett nationellt kulturskolecentrum bör kunna bidra i denna fråga genom att i lämpliga sammanhang lyfta goda exempel och peka på ytor för samarbete mellan kommunerna så som kompetensutveckling, utvecklingsprojekt och genom att dela exempelvis pedagogiska resurser mellan kommunerna.

Ett nationellt kulturskolecentrum kan sammanfattningsvis – genom nationella och regionala seminarier och konferenser samt rapporter och underlag – konkret peka på möjligheter till samverkan mellan kommuner. Detta kan bidra till den nationella samordning och kunskapsuppbyggnad som är nödvändig för att kulturskolan ska kunna utvecklas, stärkas och i högre utsträckning än idag vara relevant för barn och unga runt om i landet.

Samverkan med andra relevanta aktörer är givetvis centralt för ett nationellt kulturskolecentrum. För en verksamhet med stor betydelse för såväl kulturlivet i stort som utbildningsväsendet så finns ett stort antal aktörer som är viktiga för kulturskolecentrum att ha kontinuerlig kontakt med. Experter med relevant kompetens ska därför också knytas till nationellt kulturskolecentrum.

5.2 Bidrag för utveckling

Regeringens bedömning: Ett statligt bidrag för utveckling av den kommunala kulturskolan bör inrättas.

Utredningens förslag: Överensstämmer i begränsade delar med regeringens bedömning. Utredningen föreslår att fyra bidrag inrättas till stöd för den kommunala kulturskolan: ett utvecklingsbidrag för breddning av konstområden, inkludering och tillgänglighet samt pedagogisk utveckling; ett tidsbegränsat statsbidrag till kommuner med liten folkmängd och låg befolkningstäthet, ett statsbidrag till kulturskoleverksamhet med nationell spetskompetens samt vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet som fördelas enligt förordningen (2010:2012) i

Prop. 2017/18:164 syfte att förstärka samordningen av kommunal kulturskoleverksamhet på regional nivå.

Remissinstanserna: Flera remissinstanser, däribland *Lärarnas Riksförbund*, *Arbetarnas bildningsförbund* och *Statens kulturråd*, tillstyrker utredningens förslag om införandet av ett statligt bidrag till den kommunala kulturskolan. Dock har många remissinstanser synpunkter på utformningen av utredningens förslag och föreslår förändringar.

Flera kommuner, t.ex. *Arjeplogs kommun*, *Jönköping kommun* och *Stockholms kommun* betonar behovet av långsiktighet och uttrycker oro för att fördelningen av bidrag blir alltför administrativt krävande.

Förslaget om regional samordning tillstyrks av *Statens kulturråd*, *Riksteatern*, *Stockholms läns landsting*, *Åre kommun* m.fl. Flera landsting, t.ex. *Jönköpings läns landsting* och *Skåne läns landsting*, anser att medel inom kultursamverkansmodellen inte bör öronmärkas.

Skälen för regeringens bedömning

Stöd för utveckling av den kommunala kulturskolan

Ett statligt bidrag om 100 miljoner kronor årligen fördelas sedan 2016 enligt förordningen (2015:998) om statsbidrag till kommuner som bedriver musik- och kulturskoleverksamhet till den kommunala kulturskolan av Statens kulturråd. Bidraget har sökts av de flesta kommuner som i dag har kulturskola och har använts till att bredda utbudet och nå nya grupper. Nya medel har inneburit möjligheter att prova nya inriktningar och arbetsmetoder i enlighet med bidragets syfte att göra kulturskolan mer jämlik och förbättra möjligheterna för barn och unga att delta i verksamheten. Förordningen tar fasta på kulturskolors möjligheter att öka kvaliteten utan att höja avgiften.

Analysen som ligger till grund för utredningens förslag och remissutfallet visar att ett statligt bidrag behöver möta en bredd av utvecklingsbehov hos den kommunala kulturskolan. Regeringen bedömer därför att fler kriterier behöver vägas in vid fördelningen av det statliga bidraget än vad som görs enligt den nu gällande förordningen. Regeringen anser vidare att många av de behov av utveckling som kulturskolan har kan tillgodoses inom ramen för ett utvecklingsbidrag. Flera remissinstanser är kritiska mot en alltför stark detaljreglering av ett statligt bidrag och varnar för att ansöknings- och fördelningsprocessen blir administrativt krävande. Regeringen bedömer att dessa risker är relevanta i sammanhanget och anser därför att ett statligt bidrag är att föredra framför flera. Regeringen anser i likhet med utredningen att bidrag ska kunna beviljas för en bredd av insatser och inkludera flera av de behov som utredningen lyfter fram.

Regeringen avser att fatta beslut om en ny förordning för fördelning av statsbidrag till kommuner som erbjuder kulturskola. Bidraget beräknas även fortsättningsvis uppgå till 100 miljoner kronor årligen. Det kommer liksom idag att kunna sökas av kommuner som erbjuder kulturskola och ha det föreslagna målet för de statliga insatserna för den kommunala kulturskolan som sin utgångspunkt, dvs. att de statliga insatserna ska främja den kommunala kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttrycks-

sätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar. Bidraget ska till exempel kunna användas till att bredda kulturskolans utbud och till särskilda insatser för att nå nya målgrupper, insatser för barn och unga med funktionsnedsättning, särskilda insatser för barn med socioekonomiskt svag bakgrund, utbildning för särskilt intresserade elever samt satsningar på glesbygd. Som förordningen är formulerad idag finns det delvis en koppling till avgiftens storlek. I de fall en kulturskola har en hög avgift till följd av kvalitetshöjande åtgärder och ser ett behov av att sänka den så bör det även fortsättningsvis inom ramen för den nya förordningen finnas möjlighet att ansöka om medel för detta.

Remissinstansernas synpunkter på utredningens förslag om att medel ska tillskjutas för statsbidrag till regional kulturverksamhet enligt förordningen (2010:2012) om vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet i syfte att stärka samordningen av kommunal kulturskoleverksamhet på regional nivå visar att det finns ett stort behov av samverkan mellan kommunerna. Regeringens delar dock flera av landstingens invändningar om att medel inom ramen för kultursamverkansmodellen inte bör öronmärkas. Regeringen bedömer att det finns goda möjligheter att bidra till bättre samverkan mellan huvudmännen för denna frivilliga verksamhet, nämligen kommunerna, inom ramen för det arbete som nationellt kulturskolecentrum kommer att stå för.

Bidrag bör utgå från aktuell kunskap på området

Bidraget om 100 miljoner kronor årligen till den kommunala kulturskolan fördelas idag av Statens kulturråd. Detta ansvar bör även fortsättningsvis finnas kvar vid myndigheten som ett uppdrag inom ramen för ett nationellt kulturskolecentrum. Det nationella kulturskolecentret kommer över åren ha möjlighet att bygga upp kunskap och statistik på området som kan ligga till grund för att bedöma hur bidraget kan användas så ändamålsenligt som möjligt. Utifrån det nationella målet för de statliga insatserna till stöd för den kommunala kulturskolan och inom ramen för den nya förordning som regeringen avser att besluta om kan fördelningen av bidraget vara inriktad på olika insatser som kan variera över tid.

Stöd till både bredd och fördjupning

Såväl utredningen som remissinstanserna påvisar behovet av ”spetsundervisning”, alltså undervisning av barn och unga som visat ett särskilt intresse för att fördjupa sig inom ett visst konstnärligt uttryck eller exempelvis ett musikinstrument. Kulturskolan har historiskt haft stor betydelse för att barn och unga fått både en grundläggande och fördjupad undervisning som gett en god grund för vidare studier och även ett professionellt yrkesliv med konstnärlig inriktning. Regeringen anser att statens insatser bör bidra till att den kommunala kulturskolan kan erbjuda barn och unga, oavsett bakgrund och färdigheter, en verksamhet och utbildning av hög kvalitet där barns och ungas behov står i centrum. Det finns dock ingen motsättning i att kulturskolan erbjuder såväl bred undervisning som undervisning anpassad för att särskilt intresserade barn och unga ska kunna fördjupa sig och utvecklas inom sitt ämnesområde

5.3 Stöd till förbättrad kompetensförsörjning

En satsning på stöd till förbättrad kompetensförsörjning i kulturskolan genomförs inom ramen för det s.k. kulturskoleklivet.

Behov av flexibla vägar till arbete i kulturskolan

Situationen när det gäller tillgång till lärare och pedagoger som undervisar i den kommunala kulturskolan ser olika ut i olika delar av landet. Det samma gäller möjligheten att få anställning. I glesbygd undervisar många både i grundskolan och i kulturskolan för att få en tjänstgöringsgrad som motsvarar en heltidstjänst. Andra kulturskolor har svårt att hitta lärare och pedagoger för de olika inriktningar som erbjuds.

Kommunernas behov i fråga om kompetensförsörjning inom kulturskolan varierar. Mot bakgrund av att kulturskolan nu breddar sitt utbud anser regeringen att det är viktigt att det finns flera och flexibla vägar till arbete som pedagog i kulturskolan.

Det finns en rad olika yrkeskategorier som kan vara aktuella för anställning i kulturskolan och som besitter kompetens av relevans för kulturskolan. Dels handlar det om lärare i estetiska ämnen och verksamma konstnärer som är konstnärligt utbildade, dels personer som har lång praktisk erfarenhet av ett visst kulturuttryck men som saknar pedagogisk kompetens. Ytterligare en viktig målgrupp är personer som redan arbetar i kulturskolan och som behöver kompetensutveckling. För att möta flera olika målgrupper och kulturskolans skilda behov krävs därför ett brett och flexibelt utbud av utbildning och vidareutbildning samt goda möjligheter till validering av tidigare inhämtad kunskap och kompetens.

Lärarna och pedagogerna är nyckeln till en framgångsrik kulturskola

Det ställs stora krav på den kommunala kulturskolans personal. De ska kunna röra sig mellan olika genrer för att göra undervisningen intressant och relevant. Undervisningen omfattar allt från nybörjare till elever i gymnasieåldern som utövar sin konst på kvalificerad nivå. Det är ett svårt uppdrag att som pedagog erbjuda både bredd och fördjupning i sitt ämne.

Kulturskolan befinner sig i ett viktigt och i viss mån avgörande skede. Inom några år väntar stora pensionsavgångar. Det gör att det under de närmaste åren kommer att finnas ett stort behov av nyanställningar i kulturskolan, men också ett behov av att ge de lärare och pedagoger som arbetar i kulturskolan i dag relevant kompetensutveckling för att möta nya behov.

Regeringen anser även att en viktig förutsättning för att den kommunala kulturskolan ska kunna vara tillgänglig för alla barn och unga är att det finns lärare och pedagoger i kulturskolan som har kompetens att undervisa barn och unga med olika funktionsnedsättningar och barn och unga med inlärningssvårigheter. Kulturskolan behöver stärka denna kompetens.

Pensionsavgångar och strävan efter ett breddat utbud av kulturuttryck och ett arbete för ökad tillgänglighet innebär att frågan om kompetensförsörjning inom kulturskolan är central och angelägen. Eftersom insatserna brådskar för att staten ska kunna möta kommunernas behov av att anställa lärare och pedagoger med relevant kompetens genomförs en satsning på ett kulturskolekliv. Regeringen genomför en permanent satsning på ett kulturskolekliv för att förbättra förutsättningarna för kulturskolans kompetensförsörjning (prop. 2017/18:1 utg.omr. 16, bet. 2017/18:UbU1, rskr. 2017/18:125). För satsningen tillförs 25 miljoner kronor för 2018. I budgetpropositionen för 2018 och beräknas årligen 40 miljoner kronor för satsningen från och med 2019. Satsningen innebär bl.a. bättre information om befintliga utbildningsvägar, fler utbildningsplatser, fortbildningsinsatser och utvecklingsmedel till vissa lärosäten för att ta fram utbildningar med relevans för kulturskolan. Regeringen bedömer att resultatet av denna satsning ger den flexibilitet som både kulturskolan och de som arbetar i den efterfrågar och behöver.

Som ett led i arbetet med det s.k. kulturskoleklivet gav Utbildningsdepartementet i november 2017 de lärosäten som har ämnesområden med relevans för kulturskolan och som har lärarutbildning möjlighet att senast den 15 januari 2018 inkomma med intresseanmälan för deltagande i satsningen utifrån ämnesområden och utbildningar inom ramen för nuvarande examenstillstånd med relevans för kulturskolan. Kriterierna för urvalet till medverkan i satsningen är att lärosätena tillsammans ska ge en geografisk spridning över landet och en bredd i ämnesområden med relevans för kulturskolan.

Den 1 februari 2018 beslutade regeringen om ett gemensamt uppdrag till Universitets- och högskolerådet och Statens kulturråd att tillsammans kartlägga behovet av och informera om högskoleutbildning med relevans för den kommunala kulturskolan (dnr U2018/00410/UH).

Sammantaget innebär regeringens satsningar på bättre information om befintliga utbildningsvägar, fler utbildningsplatser, fortbildningsplatser och utvecklingsmedel till vissa lärosäten inom ramen för kulturskoleklivet ett stöd till förbättrad kompetensförsörjning. Detta är väsentligt för att kulturskolan ska kunna bredda sitt utbud med bibehållen hög kvalitet i den pedagogiska verksamheten. En god kompetensförsörjning skapar förutsättningar för kulturskolorna att nå fler barn med olika bakgrund, vilket leder till en mer tillgänglig och jämlik kulturskola.

6 Konsekvensanalys

Konsekvenser för staten, kommuner och enskilda

I propositionen lämnas förslag till ett nationellt mål för de statliga insatserna till stöd för den kommunala kulturskolan. Målet är en del av en nationell strategi till stöd för kulturskolan. Skälen till att föreslå ett nationellt mål för den kommunala kulturskolan och att forma en struktur för insatserna är att kulturskolan möter utmaningar där staten kan stödja

Prop. 2017/18:164 den kommunala verksamheten så att den kan behålla den centrala plats i utbildningsväsendet och kulturlivet som den har idag.

I propositionen bedömer regeringen att en nationell struktur med utgångspunkt i det nationella målet ska etableras för att förbättra den nationella samordningen, ge stöd till kulturskolorna via ett utbildningsbidrag samt förbättrad kompetensförsörjning i kulturskolan.

Ett nationellt mål för de statliga insatserna, liksom en tydlig inriktning för arbetet, leder till bättre förutsättningar både på statlig och kommunal nivå att planera för och genomföra verksamhet på området. Regeringen bedömer att insatser i form av inrättande av nationellt kulturskolecentrum leder till möjliga samordningsvinster och att erfarenhetsutbyte underlättas, vilket leder till ett effektivare utvecklingsarbete. Den kunskapsuppbyggnad som nationellt kulturskolecentrum kommer att stå för innebär att gedigen kunskap kommer att finnas lättillgängligt både för staten och kommunerna och bidra som en viktig del av beslutsunderlag i olika frågor som rör den kommunala kulturskolan. Kulturskolan kan med en gedigen kunskapsuppbyggnad gemensamt och mer målinriktat möta framtida utmaningar.

Den kommunala kulturskolan ges också förbättrade utvecklingsmöjligheter genom det statliga utvecklingsbidraget. Exempelvis kan nya verksamhetsformer genomföras som försöksverksamhet utan att den ordinarie undervisningen påverkas.

Kompetensförsörjningen till kulturskolan förbättras. Möjligheter till en flexibel utbildning leder till att fler personer med olika bakgrund ska kunna utbilda sig i syfte att arbeta i kulturskolan. De som redan arbetar i kulturskolan kommer genom statens insatser att kunna erbjudas fortbildning.

Kulturskolan kommer, genom de statliga insatserna, att kunna erbjuda barn och unga en bättre kulturskoleverksamhet. Fler lärare och pedagoger i kulturskolan med olika bakgrund innebär fler möjligheter för barn och unga att delta i utbildning inom skilda konstnärliga uttryckssätt. Genom de statliga insatserna kommer barns och ungas tillgång till kulturskolan förbättras också i små kommuner och i de glesare delarna av landet.

Riksdagen har beslutat om regeringens förslag till förstärkningar inom statens budget som redan fått effekter för statens stöd till den kommunala kulturskolan. Dessa förstärkningar är kopplade till de bedömningar som lämnas i denna proposition. I övrigt bedömer regeringen att förslagen och bedömningarna inte kommer att få några statsfinansiella konsekvenser.

Det nationella mål som föreslås avser de statliga insatserna till stöd för den kommunala kulturskolan och den struktur för de statliga insatserna på området saknar krav på motprestation från kommunernas sida utan lämnar utrymme för egna prioriteringar inom kommunen. Regeringens bedömning är att förslagen inte har betydelse för det kommunala självstyret.

Konsekvenser för jämställdhet och integration

Förslagen bedöms få positiva konsekvenser för jämställdhet och integration. Förslagen bedöms även innebära ett starkt förverkligande av barns rättigheter enligt barnkonventionen. Den samlade nationella strategin kommer att leda till att fler barn och unga med olika bakgrund

kommer att introduceras till verksamheten inom den kommunala kulturskolan och även få möjlighet att delta i undervisningen. Det finns mycket som kan hindra barn och ungas intresse för att delta i kulturskolan och deras möjligheter att göra det; föräldrarnas bakgrund är en av dem. En nationell satsning på att utveckla kulturskolan uppmärksammar barns och ungas lika rätt att ta del av dess utbud, oavsett bakgrund eller andra förutsättningar.

Statligt stöd för utveckling av den kommunala kulturskolan ska bidra till att hinder för deltagande undanröjs bl.a. genom att val av kurser inte styrs av kön eller förutfattade uppfattningar om könsbestämda mönster. Funktionsnedsättning eller familjens ekonomiska situation bör inte heller vara hinder för att delta. Genom ett nationellt kulturskolecenter kan goda exempel på området spridas och särskilda utbildningsinsatser genomföras för att uppmärksamma och öka kunskapen på jämställdhetsområdet vilket regeringen bedömer kommer att leda till en mer jämställd kulturskola.

Sammanfattning av betänkandet En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69)

Juridisk ram önskvärd men inte genomförbar

Utredningen bedömer att en juridisk ram i form av en kulturskolelag vore mest verkningsfullt som grund för att tydliggöra kulturskolans nationella intresse. Mot bakgrund av de ekonomiska konsekvenser som den så kallade finansieringsprincipen föranleder bedömer utredningen att det inte är görligt att överlämna ett lagförslag till regeringen. En helstatligt finansierad kulturskola ser inte utredningen som ett mål i sig, vilket är konsekvensen av en strikt tillämpning av den nämnda principen, utan det är en i lag reglerad kommunal kulturskola som bedöms vara angeläget.

I stället föreslår utredningen nationella mål som vägledande för den kommunala kulturskolan och ett antal sammanlänkade förslag. Efter tre år bör en utvärdering genomföras för att ta reda på vilken verkan förslagen har haft på barns och ungas tillgång till en inkluderande kulturskola på egen grund. Om utvärderingens resultat visar att tillgång till en sådan kulturskola fortsatt saknas och om det finansiella läget så tillåter, bör regeringen överväga att genom lagstiftning göra den kommunala kulturskolan obligatorisk. Kulturskolan utgör, på samma sätt som övrig kommunal verksamhet, en del av samhällets välfärd.

Ny infrastruktur för den kommunala musik- och kulturskolan

Utredningen föreslår en ny infrastruktur som tar sin utgångspunkt i nationella mål för kulturskolan samt ett antal sammanhängande förslag i syfte att barn och unga i hela landet oavsett bakgrund och uppväxtmiljö kan få ökad tillgång till en inkluderande kulturskola. Att utveckla kulturskolorna till att vara mer inkluderande kommer fortsatt att vara en utmaning. Utredningen vill med dessa förslag därför slå fast att detta ansvar inte bara bör vila på kommunerna utan är av ett nationellt och regionalt intresse som fordrar ett gemensamt ansvarstagande.

Nationella mål

Många kommuner har inlett ett ambitiöst arbete med att utveckla kulturskolans verksamhet för att stärka dess relevans i en förändrad omvärld. Utredningen menar att genom att införa nationella mål tydliggörs en riktning för verksamheten vilket kan gynna denna pågående utveckling. Utredningen föreslår att regeringen för beslut av riksdagen lägger fram följande mål för den kommunala kulturskolan:

En kommunal kulturskola ska

- ge barn och unga möjlighet att lära, utöva och uppleva konstuttryck i första hand i grupp,
- bedrivs på barns och ungas fria tid,
- präglas av hög kvalitet och en konstnärlig och genremässig bredd med verksamhet inom tre eller flera konstuttryck,

- tillämpa en pedagogik som utgår från barnets egna erfarenheter och intressen,
- ge barn och unga goda förutsättningar att ha inflytande på verksamhetens utformning och innehåll,
- ha en hög andel pedagogiskt och konstnärligt utbildad personal,
- verka i för verksamheten anpassade lokaler med ändamålsenlig utrustning,
- aktivt verka för att kommunens barn och unga har kännedom om kulturskolan och ges likvärdig möjlighet att delta i dess verksamhet, och
- arbeta i bred samverkan och bedriva en utåtriktad verksamhet gentemot det övriga samhället.

För att följa och stödja det kommunala arbetet utifrån dessa mål föreslår utredningen att ett nationellt kulturskolecentrum inrättas med ansvar för bl.a. nationell uppföljning och statistik.

Nationellt kulturskolecentrum

Utredningen bedömer att en av kommunernas största utmaningar är att kunna möta kulturskolornas behov av kunskapsutveckling, erfarenhetsutbyte, samverkan och uppföljning. Om dessa behov inte kan tillgodoses kan verksamheten riskera att förlora sin starka position i samhället på grund av bristande relevans sett ur ett medborgarperspektiv.

Utredningen föreslår att ett nationellt kulturskolecentrum ska inrättas som ett särskilt beslutsorgan inom Statens kulturråd med ansvar för nationell uppföljning, att främja erfarenhetsutbyte och samverkan, att främja kulturskolerelaterad kunskap med grundforskning och beprövad erfarenhet och att fördela statsbidrag. Utredningen föreslår att ett nationellt kulturskolecentrum ska fördela ett utvecklingsbidrag till kulturskoleverksamhet, ett tidsbegränsat verksamhetsbidrag till kulturskola och ett bidrag till verksamhet med avancerad spetskompetens.

Det nationella kulturskolecentrumet är, tillsammans med de kommunala kulturskolorna och en ökad samordning på regional nivå, avsett att ingå i kedja av samverkan med kommunernas behov i främsta rummet. Det nationella kulturskolecentrumet föreslås vara den länk som på nationell nivå sluter denna kedja och bör ha i uppdrag att samla in, analysera och förmedla dessa till i första hand de kommunala kulturskolorna men även till samhället i övrigt.

Bidrag till regional samordning

Vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet förordning (2010:2012) föreslås tillskjutas 10 miljoner kronor i syfte att för samordning av kommunal kulturskoleverksamhet på regional nivå. En sådan ny inriktning av bidraget förutsätter ett tillägg i bidragets förordning om kulturskoleverksamhet som ett nytt verksamhetsområde. Det föreslagna beloppet har beräknats utifrån 0,5 miljoner kronor för vardera av landets tjugo landsting och Gotlands kommun.

Kommunerna har under utredningens arbete uppvisat ett behov av en förstärkt infrastruktur med en tydlig ansvarsfördelning mellan stat,

landsting och kommun, som kan bidra till ökad samverkan. Utredningen menar att en ökad regional samordning kan främja musik- och kulturskolornas utveckling väsentligt. I flera delar av landet har samverkansinitiativ tagits kommuner emellan och med den regionala nivån. För att sådan samverkan ska vara hållbar menar utredningen att strukturer med fast finansiering fordras. Andra positiva effekter som utredningen pekar på är förbättrade möjligheter till kompetensutveckling. Ett kulturskolecentrum föreslås ha en samordnande och stödjande roll i förhållande till de funktioner som landstingen väljer att inrätta.

Utvecklingsbidrag

För att främja utveckling av de kommunala kulturskolorna föreslår utredningen att ett nytt statsbidrag på 200 miljoner kronor inrättas. Sektorn som helhet uppvisar stora variationer; ifrån de kommuner som helt saknar verksamhet till kommuner som bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete. Enligt utredningens mening finns goda skäl för att inrätta ett statligt stimulansbidrag som kan möta den bredd av utvecklingsbehov som kommunerna i dag har.

Tre huvudområden kan sägas sammanfatta de fält där utvecklingsbehoven bedöms vara som störst, men även andra områden bör vara bidragsberättigade: breddning av konstområden, inkludering och tillgänglighet, pedagogisk utveckling.

Inom dessa områden ska insatser som ökar deltagandet av barn och unga med intellektuella eller fysiska funktionsnedsättningar prioriteras. I övrigt ska de lokala behoven styra och bredden av insatser som beviljas medel bör vara stor.

Fördelning och uppföljning av statsbidraget bör vara en uppgift för ett nationellt kulturskolecentrum. En kommun eller kommuner i samverkan föreslås kunna söka bidraget. Även en samordnande funktion på regional nivå bör i samverkan med kommuner kunna ansöka om utvecklingsbidrag. En förutsättning för att få del av stödet är att kulturskolans verksamhet ska erbjuda eller ha för avsikt att erbjuda, verksamhet inom minst tre konstområden.

Tidsbegränsat verksamhetsbidrag till kulturskola

Utredningen föreslår att ett tidsbegränsat verksamhetsbidrag till kulturskoleverksamhet ska inrättas på 10 miljoner kronor. Kommuner med liten folkmängd samt låg befolkningstäthet ska kunna rekvidrera 500 000 kronor i bidrag förutsatt ett eget ekonomiskt åtagande på 50 procent av sökt belopp. Det föreslagna nationella kulturskolecentrumet föreslås ansvara för att fördela bidraget.

Att bedriva kulturskola är ett frivilligt åtagande som faller inom ramen för den kommunala självstyrelsen. Utredningens kartläggning visar att en viss typ av kommuner med liten befolkning och låg befolkningstäthet av strukturella skäl tenderar att ha sämre förutsättningar än andra kommuner att bedriva kulturskola. Bidraget bör därför bidra till att starta eller förstärka den pågående kulturskoleverksamheten i de kommuner som uppfyller bidragets kriterier.

Bidrag till nationell spetskompetens

Utredningen föreslår att ett statsbidrag till kulturskoleverksamhet med nationell spetskompetens på 5 miljoner kronor inrättas. Fördelning och uppföljning av statsbidraget föreslås vara en uppgift för det föreslagna nationella kulturskolecentrumet.

Bidraget syftar till att ge specialintresserade ungdomar ökade möjligheter att på en avancerad nivå möta professionellt verksamma. Utredningen menar att initiativ där konstnärligt nyskapande integreras är särskilt intressant. En sådan verksamhet ska bygga på ett brett samarbete med andra relevanta aktörer och vara öppen för specialintresserade ungdomar från hela landet.

Den sökande ska bidra med ett eget ekonomiskt åtagande som motsvarar det sökta bidragets storlek i syfte att uppnå ett lokalt ansvarstagande och för att göra en volymökning möjlig.

Förstärkta utbildningsvägar för att uppnå en inkluderande kulturskola på egen grund

Det är utredningens bedömning att utbildningsvägarna till de kommunala kulturskolorna bör förstärkas för att uppnå en bättre kompetensförsörjning. Dagens högskoleutbildningar täcker in delar av kommunernas rekryteringsbehov. Kulturskolorna strävar efter ett breddat utbud av kulturuttryck och en ökad inkludering av barn och unga. Samtidigt står kommunerna under de närmaste åren inför stora behov av nyanställningar på grund av lärarkårens höga genomsnittliga ålder. De lärare som nu anställs kommer att prägla kulturskolornas inriktning under lång tid framöver. För att kunna motsvara kommunernas kompetensförsörjningsbehov krävs en pedagogisk utbildning som är uppbyggd kring en kärna som uttrycker kulturskolans särart. Kulturskolan är i behov av pedagogisk kompetens inom konstnärliga områden som inte ryms inom dagens utbildningars huvudområden.

Kulturskolan och skolan har många gemensamma drag men kulturskolan har också egna karaktäristika; som ett frivilligt deltagande, en läroplanslös verksamhet och en flexibilitet som utgår från barnets perspektiv genom hänsyn till barns och ungas egna intressen. Även dess bredd vad gäller konstområden och publika aktiviteter, är utmärkande för kulturskolan. Kulturskolan är en konstnärlig mötesplats som får sin legitimitet tack vare dess frivillighet och en demokratisk grundsyn om allas rätt till kultur. Utredningen menar att det finns goda skäl att förtydliga denna särart utifrån de pedagogiska grundvalar som verksamheten vilar på och därifrån bygga kompetens specifik för en kulturskola på egen grund.

Samhället bör bättre ta vara på den kompetens som personer med konstnärlig bakgrund som invandrat till Sverige har och som inte per automatik passar in i det svenska akademiska sammanhanget. Sådana pedagoger skulle kunna bidra med en annan kunskap än den som i dag finns representerad vid våra lärosäten och är enligt utredningens mening viktig för kulturskolan för att denna bättre ska avspegla det samtida svenska samhället. Utredningen menar att den kommunala kulturskolans potential att medverka till en förbättrad integration är stor. Kulturskolans pedagogik behöver finna former för att i hög utsträckning möta barn och unga i den kultur där de befinner sig, men även att låta barnen möta

främmande kulturyttringar. En sådan strävan mot ökad inkludering är tydlig i många av dagens kulturskolor.

Öppna upp för kandidatexamen inom fler konstnärliga ämnen

Utredningen har noterat att flera lärosäten under de senaste åren har etablerat nya kandidatutbildningar mot områden relevanta för kulturskolan. Dessa utbildningar omfattar 180 högskolepoäng och bygger på lärosätets examensrätt i ett huvudområde. Utredningen ser ett behov av att fler och nya områden utvecklas vid lärosätena för att bättre motsvara kulturskolans samtida kompetensbehov exempelvis inom film.

Anpassade ämneslärarutbildningar

Utredningen bedömer att en anpassning av ämneslärarutbildningarna behövs för att bättre motsvara kommunernas behov av kompetens. Många kommuner har behov av kombinationstjänster med pedagogisk personal med kompetens att arbeta såväl i skolan som i kulturskolan. Det gör att kommunerna i stor utsträckning efterfrågar personer med ämneslärarexamen. Eftersom denna utbildning inte är avsedd för kulturskolans verksamhet i första hand bör dessa utbildningar öppna upp mot kulturskolan genom att införa kurser som relaterar till undervisning i kulturskolan och dito verksamhetsförlagd utbildning.

Kulturskolepedagog ny yrkesexamen

Utredningen föreslår att en yrkesexamen i form av kulturskolepedagog om 90 högskolepoäng ska inrättas. Utbildningen ska vara uppbyggd kring en kärna som uttrycker kulturskolans särart. En utbildning mot kulturskolans specifika utbildningsmiljö är väsentlig av flera skäl, men i synnerhet för att stärka kulturskolans pedagogiska grund. Kommunerna är i stort behov av pedagogisk kompetens inom konstnärliga områden som inte ryms inom något av förekommande utbildningars huvudområden. Att arbeta i kulturskolan kräver både konstnärlig och pedagogisk kompetens vilket gör att en kulturskolepedagogexamen bör vila på utbildningsvetenskaplig grund, med konstnärlig kompetens som ett förkunskapskrav.

En sådan utbildning kan utifrån den konstnärliga bakgrund de sökande bär med sig inbegripa en stor bredd av samtida konstområden och genrer, men även vara flexibel för framtida ännu ej kända konstområden. Den kan även ge utrymme för konstnärliga variationer beroende på lokala behov. Utbildningen föreslås kunna ges på halvfart för att redan verksamma pedagoger ska kunna genomföra utbildningen parallellt med tjänstgöring på kulturskolan. En yrkesexamen som leder till kulturskolepedagog om 90 högskolepoäng kan vara lämplig för personer med högre konstnärlig utbildning som vill ha tillgång till en större arbetsmarknad. Även för personer med konstnärlig kompetens, men utan behörighet från högre konstnärliga studier, kan en sådan yrkesexamen vara lämplig. Sådana pedagoger, även de med en annan konstnärlig bakgrund än svensk, skulle kunna bidra med en annan kunskap än den som i dag är representerad vid våra lärosäten. En sådan förstärkning är enligt utredningens mening viktig för att kulturskolan på ett bättre sätt än i dag ska avspegla det samtida svenska samhället.

Kulturskolerelaterad forskning

Utredningen föreslår att regeringen ger Vetenskapsrådet i uppdrag att utlysa projektbidrag om 20 miljoner kronor år under 2018 för en satsning på forskning relevant för kulturskolan. Forskningen bör vara inriktad mot det utbildningsvetenskapliga ämnesområdet. Regeringen föreslås även ge Vetenskapsrådet i uppdrag att utlysa 2 miljoner kronor i fyra år fr.o.m. 2019 för att inrätta en nationell forskarskola i Kulturskolans didaktik, som leder till licentiatexamen.

Forskning om ungas lärande på fritiden är ett mångfacetterat område som röner ett växande intresse, men hittills har endast ett fåtal projekt beviljats medel. Vetenskapsrådet menar att de satsningar som görs i Sverige på offentligt organiserade fritidsverksamheter medför ett behov av ytterligare forskning. Detta gäller i hög grad kulturskolan som är i behov av forskning med större kontinuitet och omfattning än i dagsläget. Forskning kring lärande och undervisning i estetiska ämnen bedrivs men en mycket liten del utgår ifrån den kommunala kulturskolans egna perspektiv och behov.

Utredningen menar att det behövs stimulansåtgärder av olika slag för att få till stånd ett arbete med en grund i forskning och beprövad erfarenhet motsvarar de behov kommunerna har för att kunna möta de utmaningar kulturskolorna har i dag och kommer att ställas inför.

Utredningens rekommendationer

Utredningen har gjort ett urval av förebildliga arbetssätt i form av rekommendationer till kommunerna för att främja en fortsatt utveckling mot en inkluderande kulturskola på egen grund. Ett nationellt kulturskolecentrum föreslås i uppdrag att i olika former bedriva ett främjandearbete som ett stöd i kommunernas arbete med kulturskola.

Förteckning över remissinstanserna (SOU 2016:69)

Följande remissinstanser har beretts tillfälle att yttra sig över Kulturskoleutredningens betänkande:

Riksrevisionen, Barnombudsmannen, Myndigheten för delaktighet, Ekonomistyrningsverket, Arbetsgivarverket, Statskontoret, Statens skolverk, Statens skolinspektion, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Sameskolstyrelsen, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Folkbildningsrådet, Universitetskanslersämbetet, Universitets- och högskolerådet, Uppsala universitet, Lunds universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet, Luleå tekniska universitet, Karlstads universitet, Örebro universitet, Konstfack, Kungl. Konsthögskolan, Kungl. Musikhögskolan i Stockholm, Stockholms konstnärliga högskola, Stockholms Musikpedagogiska Institut, Konkurrensverket, Statens kulturråd, Myndigheten för kulturanalys, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Statens historiska museer, Moderna museet, Konstnärsnämnden, Riksteatern, Statens musikverk, Statens medieråd, Myndigheten för tillgängliga medier, Sametinget, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, Svenska Filminstitutet, Blekinge läns landsting, Dalarnas läns landsting, Gävleborgs läns landsting, Jämtlands läns landsting, Jönköpings läns landsting, Kalmar läns landsting, Kronobergs läns landsting, Norrbottens läns landsting, Skåne läns landsting, Stockholms läns landsting, Södermanlands läns landsting, Uppsala läns landsting, Värmlands läns landsting, Västerbottens läns landsting, Västernorrlands läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Västmanlands läns landsting, Örebro läns landsting, Östergötlands läns landsting, Arjeplog kommun, Arvika kommun, Faluns kommun, Gotlands kommun, Göteborgs kommun, Hallsbergs kommun, Helsingborg kommun, Huddinge kommun, Hultsfred kommun, Jönköping kommun, Katrineholm kommun, Laxå kommun, Luleå kommun, Malmö kommun, Nacka kommun, Norrköpings kommun, Nyköpings kommun, Piteå kommun, Skellefteå kommun, Solna kommun, Stockholms kommun, Söderhamns kommun, Södertälje kommun, Trelleborg kommun, Uppsala kommun, Vellinge Kommun, Vårgårda kommun, Västerås kommun, Örebro kommun, Örnsköldsviks kommun, Kungliga Filharmoniska orkestern/Konserthuset, Judiska Centralrådet i Sverige, Judiska ungdomsförbundet i Sverige, Kulturgruppen för resandefolket, Met Nuoret, Mångkulturellt Centrum, Romano Pasos Research Centre, Romska ungdomsförbundet, Sameslöjdstiftelsen Sámi Duodji, Svenska Tornedalningarnas Riksförbund, Sverigefinländarnas delegation, Sverigefinska ungdomsförbundet, Handikappförbunden (Funktionsrätt Sverige), Friskolornas riksförbund, Lika Unika, Riksförbundet DHB - för döva, hörselskadade barn och barn med språkstörning, Riksförbundet Hem och Skola, Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB, Sveriges Utbildningsradio AB, Svenska kyrkan, Arbetarnas bildningsförbund, Folkbildningsförbundet, Folkuniversitetet, Ideell kulturallians, Ingessunds

folkhögskola, Kulturens bildningsverksamhet, Medborgarskolan, Studieförbundet Vuxenskolan, Företagarna, Landsorganisationen i Sverige, Lärarförbundet, Lärarnas riksförbund, Svenska fotografers förbund, Svenska musikerförbundet, Svenskt Näringsliv, Sveriges akademikers centralorganisation, Sveriges Kommuner och Landsting, Sveriges yrkesmusikerförbund, Tjänstemännens centralorganisation, Teaterförbundet, Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation, Arméns Musikkår, Folkmusikens hus Rättvik, Föreningen Sveriges Jazzmusiker, Kammarmusikförbundet, Kontaktnätet, Kulturskolerådet, Kungl. Musikaliska akademien, Körsam, Livemusik Sverige, Musikcentrum Riks, Regional Musik i Sverige, Riksförbundet för Folkmusik och Dans, Riksförbundet unga musikanter, Stiftelsen El Sistema Sverige, Svenska Suzukiförbundet, Amatörteaternas Riksförbund, Assitej, Calle Flygare Teaterskola, Danscentrum, Giron Sami Teater, Kungl. akademien för de fria konsterna, Manegen, Regionteater Väst, Svensk scenkonst, Teatercentrum, BUFF – barn- och ungdomsfilmfestival, Författarcentrum, Konstnärernas riksförbund, Konstnärliga och litterära yrkesutövarers samarbetsnämnd, Filmregionerna, Riksförbundet Sveriges museer, Svensk form och Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund.

Skrivelser har därutöver inkommit från:

Emmaboda kommun, Åre kommun, Kultur- o Musikskolor 7-häradsgruppen i Västra Götaland, De små kommunernas samverkan, Svenljunga kommun, Hallstahammars kommun, Järfälla kommun, Bräcke kommun, Sala kommun, Svenska Stråklärförbundet, Svenska Pianopedagogförbundet, Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation, Vänersborgs kommun, Enköpings kommun, Nätverket för Skånes Musik- och kulturskolor, Kulturskolenätverket i Västerbotten, Lärare vid Kungl. Musikhögskolan, Hallands läns landsting, Bergs kommun, Stockholms universitet, Vadstena kommun, Kalix kommun, Hallstahammars kulturskola, Falkenbergs Kulturskola, Kungsbacka kommun, Uddevalla kommun, Amatörkulturens samrådsgrupp, Arvidsjaurs kommun, Kiruna kommun, Östersunds kommun, Ragunda kommun, Lidingö stad, Unga tankar om musik, Barnkulturcentra i Sverige, Motala kommun, Sveriges Skolledarförbund, Föreningen Pascal, Föreningen Svenska Tonsättare, Lunds internationella musiksalong, Svenska Filminstitutets partsammansatta Branschråd för filmpedagogiska frågor, Studieförbunden, Göteborgs Symfoniker, Hudiksvalls kommun, Kramfors kommun, Region Värmland, Lärare vid Mölndals Kulturskola, Kulturnämnden Skellefteå kommun, Botkyrka kommun, Lärare vid Partille kulturskola, Kalmar läns musik- och kulturskolechefer, Sveriges Orkesterförbund och Svenska Dirigentföreningen, Försvarsmakten Livgardet, GR Kulturskolechefsnätverk, Nacka Musikskolas Vänförening, Riksförbundet för Unga Musikanter Stockholmsdistriktet, Nordanstigs kommuns kulturråd, Lärare vid Kulturskolan i Nässjö, Tomelilla kommun, Uppsala läns musik- och kulturskolor, F-läns Musik- och Kulturskolechefer, Pedagoger vid Kulturskolan Kumla, Köpings kommun, Musikhögskolelärare vid Musikhögskolan i Malmö, Kulturskolenätverket M10, Musiklärare vid Ockelbo Kulturskola, Kultur- och musikskolechefer

Prop. 2017/18:164 i Jämtland/Härjedalen och Västernorrland, Musikalliansen, Region
Bilaga 2 Västerbotten och ett antal enskilda personer.

Kulturdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 15 mars 2018

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Lövin, M Johansson, Baylan, Hallengren, Bucht, Hultqvist, Hellmark Knutsson, Bolund, Bah Kuhnke, Shekarabi, Fridolin, Eriksson, Skog, Ekström, Fritzon, Eneroth

Föredragande: statsrådet Bah Kuhnke

Regeringen beslutar proposition En kommunal kulturskola för framtiden
- en strategi för de statliga insatserna